

Mesur Diogelwch ar Gludiant i Ddysgwyr (Cymru) 2011

2011 mccc 6

Mesur gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i ddarparu am ddiogelwch ar gludiant a ddarperir neu a sicrhair fel arall gan awdurdodau lleol neu gyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir at ddibenion sicrhau bod plant yn mynychu manau lle y cânt eu haddysgu neu eu hyfforddi; ac at ddibenion cysylltiedig.

Mae'r Mesur hwn, a basiwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar 22 Mawrth 2011 ac a gymeradwywyd gan Ei Mawrhydi yn Ei Chyngor ar 10 Mai 2011, yn deddfu'r darpariaethau a ganlyn:—

1 Gofyniad am wregysau diogelwch ar fysiau a ddefnyddir yn gludiant i ddysgwyr

Ar ôl adran 14 o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“Diogelwch ar gludiant i ddysgwyr

14A Gofyniad am wregysau diogelwch ar fysiau a ddefnyddir yn gludiant i ddysgwyr

- (1) Rhaid i gorff perthnasol sicrhau bod pob bws a ddefnyddir yn gludiant i ddysgwyr y mae'n ei ddarparu neu yn ei sicrhau fel arall yn un y mae gwregys diogelwch wedi ei ffitio i bob sedd deithiwr.
- (2) Rhaid i berson sy'n darparu cludiant i ddysgwyr a sicrhair gan gorff perthnasol sicrhau bod pob bws a ddefnyddir ar gyfer cludiant o'r fath yn un y mae gwregys diogelwch wedi ei ffitio i bob sedd deithiwr.
- (3) Mae person sy'n methu â chydymffurfio ag is-adran (1) neu (2) yn cyflawni tramgwydd ac yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy nad yw'n uwch na lefel 4 ar y raddfa safonol.

- (4) Mae'n amddiffyniad i ddangos bod y methiant i gydymffurfio ag is-adran (1) neu (2) wedi ei gyfiawnhau oherwydd amgylchiadau eithriadol.
- (5) Nid oes dim yn yr adran hon i'w ddehongli fel petai'n gosod safonau technegol ar gyfer gwneuthuriad neu gyfarpar cerbyd sy'n wahanol i'r safonau a fyddai neu a allai fod yn gymwys mewn modd arall i'r cerbyd hwnnw yn rhinwedd unrhyw ddeddfiad neu unrhyw ofyniad yng nghyfraith yr Undeb Ewropeaidd sy'n uniongyrchol gymwysadwy.
- (6) Yn yr adran hon—
- ystyr “bws” yw cerbyd modur sydd wedi ei wneuthur neu wedi ei addasu i gario mwy nag wyth o deithwyr ar eu heistedd yn ychwanegol at y gyrrwr;
- ystyr “deddfiad” yw unrhyw un o'r canlynol, pryd bynnag y'i pasiwyd neu y'i gwnaed—
- (a) Deddf Seneddol;
- (b) is-ddeddfwriaeth a wnaed o dan Ddeddf Seneddol;
- (c) darpariaeth mewn unrhyw Ddeddf neu is-ddeddfwriaeth o'r fath;
- ystyr “gwregys diogelwch” yw gwregys sydd wedi ei fwriadu ar gyfer ei wisgo gan berson mewn cerbyd ac sydd wedi ei ddylunio i atal neu leihau anafiadau i'r sawl sy'n ei wisgo os bydd damwain i'r cerbyd.”.

2 Rhagor o ddarpariaethau ar gyfer y disgrifiadau o gerbydau y caniateir eu defnyddio yn gludiant i ddysgwyr

Ar ôl adran 14A o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“Diogelwch ar gludiant i ddysgwyr

14B Rhagor o ddarpariaethau ar gyfer y disgrifiadau o gerbydau y caniateir eu defnyddio yn gludiant i ddysgwyr

- (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth bellach er mwyn—
- (a) ei gwneud yn ofynnol i gorff perthnasol sicrhau mai dim ond cerbydau o ddisgrifiadau rhagnodedig a ddefnyddir yn gludiant i ddysgwyr y mae yn ei ddarparu neu yn ei sicrhau fel arall;
- (b) ei gwneud yn ofynnol i berson sy'n darparu cludiant i ddysgwyr a sicrheir gan gorff perthnasol ddefnyddio cerbydau o ddisgrifiadau rhagnodedig yn unig;
- (c) darparu am dramgwyddau troseddol a chosbau am dorri gofynion a osodir o dan yr adran hon.
- (2) Caiff rheoliadau o dan baragraffau (a) a (b) o is-adran (1) ddisgrifio cerbydau drwy gyfeirio at wneuthuriad, cyfarpar neu nodweddion eraill cerbyd.”.

3 Recordio delweddau gweledol neu sain ar gludiant i ddysgwyr

Ar ôl adran 14B o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14C Recordio delweddau gweledol neu sain ar gludiant i ddysgwyr

- (1) Caiff rheoliadau—
 - (a) ei gwneud yn ofynnol i drefniadau rhagnodedig gael eu gwneud i recordio delweddau gweledol neu sain o ddigwyddiadau sy'n digwydd ar gludiant i ddysgwyr a ddarperir neu a sicrheir fel arall gan gorff perthnasol;
 - (b) darparu ynghylch defnyddio, storio a chadw delweddau gweledol neu sain a recordir ar gludiant i ddysgwyr a ddarperir neu a sicrheir gan gorff perthnasol;
 - (c) darparu am dramgwyddau troseddol a chosbau am dorri gofynion a osodir o dan yr adran hon.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) (ymhlith pethau eraill) roi pwerau neu ddyletswyddau ar unrhyw un o'r canlynol—
 - (a) corff perthnasol;
 - (b) person sy'n darparu cludiant i ddysgwyr a sicrheir gan gorff perthnasol.
- (3) Ni chaiff rheoliadau o dan is-adran (1) awdurdodi na'i gwneud yn ofynnol bod recordio yn digwydd mewn ffordd sydd wedi ei chynllunio i sicrhau nad yw personau sy'n ddarostyngedig iddo yn gwybod ei fod neu y gall fod yn digwydd.”.

4 Asesiad risg diogelwch o gludiant i ddysgwyr

Ar ôl adran 14C o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14D Asesiad risg diogelwch o gludiant i ddysgwyr

- (1) Caiff rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i gorff perthnasol gynnal asesiadau risg diogelwch o'r cludiant i ddysgwyr y mae yn ei ddarparu neu yn ei sicrhau fel arall.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1)—
 - (a) gosod gofynion ynghylch natur yr asesiad i'w gynnal;
 - (b) ei gwneud yn ofynnol i lunio a chyhoeddi adroddiadau;
 - (c) rhagnodi ffurf a dull y cyhoeddi;
 - (d) rhagnodi pa mor aml y mae'n rhaid cynnal yr asesiadau.”.

5 Hyfforddi gyrwyr

Ar ôl adran 14D o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14E Hyfforddi gyrwyr

- (1) Caiff rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i gorff perthnasol sy'n darparu neu yn sicrhau fel arall bod cludiant i ddysgwyr yn cael ei ddarparu sicrhau bod gyrwyr cerbydau a ddefnyddir at y cyfryw gludiant wedi cwblhau hyfforddiant rhagnodedig i safon rhagnodedig.

- (2) Caniateir rhagnodi hyfforddiant a safonau drwy gyfeirio at ddogfen a gyhoeddir, fel a bennir yn y rheoliadau, gan Weinidogion Cymru.
- (3) Yn yr adran hon ystyr “hyfforddiant” yw hyfforddiant am ddiogelwch ar gludiant i ddysgwyr a gweithio gyda phlant.”.

6 Goruchwylwyr ar gludiant i ddysgwyr

Ar ôl adran 14E o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14F Goruchwylwyr ar gludiant i ddysgwyr

- (1) Caiff rheoliadau ddarparu ar gyfer goruchwylwyr dysgwyr sy'n defnyddio cludiant i ddysgwyr a ddarperir neu a sicrhewr fel arall gan gorff perthnasol.
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1) (ymhlith pethau eraill)—
 - (a) rhoi pwerau i gorff perthnasol neu osod dyletswyddau arno;
 - (b) darparu ynghylch hyfforddiant i bersonau sy'n goruchwylwyr dysgwyr.”.

7 Cosbau sifil

(1) Ar ôl adran 14F o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14G Cosbau sifil

Mae i Atodlen A1 effaith.”.

(2) Mae i Atodlen y Mesur hwn effaith.

8 Awdurdod gorfodi

Ar ôl adran 14G o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14H Awdurdod gorfodi

- (1) Caiff rheoliadau benodi person neu gorff (gan gynnwys Gweinidogion Cymru) i fod yn awdurdod gorfodi.
- (2) Caniateir penodi mwy nag un person neu gorff yn awdurdod gorfodi.
- (3) Caiff rheoliadau roi pwerau i awdurdod gorfodi neu osod dyletswyddau arno i orfodi darpariaeth a wneir gan adran 14A a chan rheoliadau o dan adrannau 14B a 14C ac Atodlen A1 a chânt (ymhlith pethau eraill)—
 - (a) rhoi pŵer i awdurdod gorfodi i awdurdodi person (y cyfeirir ato yn y Mesur hwn fel “arolygydd”) i arfer y pwerau yn adrannau 14I a 14J,
 - (b) gwneud addasiadau i unrhyw ddeddfiad sy'n gymwys i'r awdurdod gorfodi, neu
 - (c) darparu i'r cyfryw ddeddfiad fod yn gymwys, gyda neu heb addasiadau, at ddibenion adran 14A a rheoliadau o dan adrannau 14B a 14C, yr adran hon ac Atodlen A1.

- (4) Mae cyfeiriadau yn y Mesur hwn at awdurdod gorfodi yn gyfeiriadau at berson neu gorff a benodir o dan yr adran hon ac maent yn cynnwys person a benodir gan awdurdod gorfodi.
- (5) Yn yr adran hon mae “deddfiad” yn cynnwys—
 - (a) deddfiad pryd bynnag y'i pasiwyd neu y'i gwnaed,
 - (b) deddfiad a geir mewn Mesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, ac
 - (c) darpariaeth a geir mewn is-ddeddfwriaeth o fewn ystyr is-ddeddfwriaeth yn Neddf Dehongli 1978 (gan gynnwys is-ddeddfwriaeth a wneir o dan Fesur neu Ddeddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru).”.

9 Pŵer mynediad

Ar ôl adran 14H o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14I Pŵer mynediad

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i—
 - (a) cerbyd neu unrhyw fangre dan berchnogaeth neu reolaeth corff perthnasol;
 - (b) cerbyd neu fangre sy'n dod o fewn is-adran (2).
- (2) Cerbyd neu fangre sy'n dod o fewn yr is-adran hon yw—
 - (a) y rhai a ddefnyddir, neu y bwriedir eu defnyddio, gan unrhyw berson mewn cysylltiad â darparu cludiant i ddysgwyr a ddarperir neu a sicrhair fel arall gan gorff perthnasol, neu
 - (b) y rhai y mae arolygydd yn credu yn rhesymol eu bod yn cael eu defnyddio felly, neu y bwriedir eu defnyddio felly.
- (3) Caiff arolygydd ar unrhyw adeg resymol—
 - (a) cadw cerbyd yn gaeth;
 - (b) mynd i gerbyd neu fangre.
- (4) Ond nid yw'r pŵer yn is-adran (3) yn cynnwys y pŵer i fynd i fangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf yn annedd breifat.
- (5) Rhaid i arolygydd sy'n arfer unrhyw bŵer a roddir o dan is-adran (3) neu adran 14J, os bydd yn ofynnol iddo wneud hynny, ddangos dogfen a awdurdodwyd yn briodol sy'n dangos bod gan yr arolygydd yr awdurdod i wneud felly.”.

10 Pŵer arolygu

Ar ôl adran 14I o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 rhodder—

“14J Pŵer arolygu

- (1) Caiff arolygydd sy'n cadw cerbyd yn gaeth neu yn mynd i mewn i gerbyd neu fangre o dan adran 14I—
 - (a) arolygu'r cerbyd neu'r fangre;